

O'ZBEKISTONDA ISTIQOMAT QILADIGAN ONALAR VA BOLALAR

MUHOFAZASI

Nozima Murotova Habibillaevna

Tosh.PMI , tarix

+998 998666888

Annotatsiya

Ushbu tezisda O'zbekiston Respublikasida istiqomat qiladigan onalar va bolalar muhofazasi, ularning himoyasi uchun yaratilayotgan imkoniyat va sharoitlar haqida so'z yuritildi.

Kalit so'zlar: "Oila" ilmiy-amaliy markazi, akusherlik-ginekologiya, davolash-profilaktika, onalar va bolalar mehnati

KIRISH

Onalar va bolalar muhofazasi — onalar va bolalar salomatligini saqlash va mustahkamlash, sog'lom, jismonan va aqlan barkamol bolalarni tarbiyalashga qaratilgan davlat va ijtimoiy-tibbiy tadbirlar tizimi hisoblanadi. O'zRda bu tizim ayollar, homiladorlar va emizikli onalar mehnatini muhofaza qilish qonunchiligi, onalar va bolalarni ijtimoiy-huquqiy himoya qilish, shuningdek, akusherlik-ginekologiya va pediatriya yordamini ko'rsatadigan maxsus davolash-profilaktika muassasalari tarmoqlarini yaratishga asoslangandir.

ASOSIY QISM

Ona va bola muhofazasi O'zbekiston Respublikasi yurtboshisi va jamiyat a'zolari uchun muhim ahamiyat kasb etadi. Bundan tashqari, Islom dinida ham ayollar va bolalarning muhofazasi, ularning qadr-qimmati yuksak hisoblanadi. Shuning uchun, mamlakatimiz mustaqillikka erishganidan so'ng oila, onalar va bolalarga qaratilgan keng qamrovli chora-tadbirlar ko'zda tutilgan dasturlar ishlab chiqilgan. 1998-yildan buyon Toshkentda "Oila" ilmiy-amaliy markazi faoliyat ko'rsata boshladi; bu markazda O'zbekistonda oilani shakllantirish va demografik rivojlantirishga oid muammolar yuzasidan keng tarmoqli ishlar olib boriladi. Davlat tomonidan yosh bolali onalar ish soatlari cheklanadi, ularga to'liqsiz ish kuni, to'liqsiz ish haftasi, shuningdek, zaruriyatdan kelib chiqib o'zlariga qulay soatlarda yoki uyda ishlash imkoniyatlari beriladi. Har bir ona va bola sog'lig'ini kuzatish, ularga malakali tibbiy yordam ko'rsatish ham davlat zimmasida hisoblanadi. Sog'lom avlodni tarbiyalash maqsadida davlat organlari, tashkilotlari va muassasalari tomonidan maktabgacha ta'lim, maktab, internat maktab, bolalarni sog'lomlashtirish komplekslari kabi xilma-xil tarmoqlar rivojlantirilmoqda.

Oila, onalar va bolalarni muhofaza qilish 2 asosiy bo‘limni: akusherlik-ginekologiya (tug‘ishga yordam berish) va bolalarga davolash-profilaktika yordami ko‘rsatishni tashkil qilishni o‘z ichiga oladi. Akusherlik-ginekologiya yordamini maxsus muassasalar, xususan, shaharda tug‘ruqxonalar, shuningdek, tarkibida ayollar maslahatxonasi bo‘lgan tug‘ruqxona komplekslari, kasalxonalarining akusherlik-ginekologiya bo‘limlari, akusherlik va ginekologiya instituti, tibbiyot institutlari, akusherlik-ginekologiya kafedrasida tarkibidagi shu soha bo‘limlari, ayollar maslahatxonasi, poliklinika va ishlab chiqarish korxonalarini tibbiy-sanitariya qismi qoshidagi akusherlik-ginekologiya kabinetlari amalga oshiradi. Qishloq joylarda ayollarga akusherlik-ginekologiya yordamini viloyat, tuman kasalxonalarining tug‘ruqxona bo‘limlari, ambulatoriyasi, feldsherakusherlik punktlari va poliklinikadagi akusherlik-ginekologiya kabinetlari ko‘rsatadi.

Ayollar maslahatxonasi o‘z hududidagi poliklinika, homiladorlarni sog‘lomlashtirish muassasalari, "Ona va bola skrining" markazi va perinatal markazlar, tibbiy-genetik, shuningdek, "Nikoh va oila" maslahatxonalarini, oilaviy va bolalar poliklinikalari, ko‘p tarmoqli kasalxonalarining ixtisoslashtirilgan bo‘limlari bilan uzviy bog‘liq holda faoliyat ko‘rsatadi.

Oila, onalar va bolalarni muhofaza qilish tizimida davolash-profilaktika yordamining bir nechta bosqichlari mavjud:

1-bosqich — yoshlarni jinsiy masalalarga tayyorlash, sog‘lom oila qurish, jinsiy hayot genetikasi va jinsiy yo‘l orqali yuqadigan kasalliklardan boxabar etish bo‘yicha yuqori malakali tibbiy yordam ko‘rsatishni "Oila va nikoh" ilmiy maslahatxonalarini amalga oshiradi.

2-bosqich — homilani antenatal muhofazalash kompleks chora-tadbirlarini amalga oshirish ayollar maslahatxonasi, tug‘ruqxona komplekslari va boshqalari faoliyatiga kiradi.

3-bosqich — tug‘ishni bekamu-ko‘st olib boorish uchun homilani instituteranatal muxofazalash — bu tug‘ruqxonalar zimmasiga yuklatilgan.

4-bosqich — yangi tug‘ilgan chaqaloq sog‘lig‘ini himoya etish, uni emizish, umumiy holati, fiziologik rivojlanishini nazorat qilish va boshqa tug‘ruqxonalarning chaqaloqlar bo‘limida ko‘zdan kechirib boriladi.

5-bosqich — maktabgacha yoshdagi bolalar sog‘lig‘ini muhofaza qilish.

6-bosqich — maktab yoshidagi bolalar sog‘lig‘igini himoya qilish.

Bularning hammasi O‘zbekiston Respublikasida yo‘lga qo‘yilgan yagona Oila, onalar va bolalar muhofaza qilish tizimida bosqichma-bosqich amalga oshiriladi. Respublikamizda faoliyat ko‘rsatayotgan Akusherlik va ginekologiya instituti, Pediatriya instituti, "Ona va bola" kasalxonasi va markazlari, shuningdek, shu sohaga oid qator davolash-profilaktika muassasalarida ilmiy izlanishlar olib boriladi.

XULOSA

O'zbekiston Respublikasida onalar va bolalar muhofazasi haqida juda ko'plab chora-tadbirlar amalga oshirilib kelinmoqda. Amalga oshirilayotgan ishlar natijasi shuni ko'rsatadiki, avvalo, onalar va bollarni muhofaza qilishdagi eng to'g'ri va samarali yo'l bu – ularning salomatliklariga bo'lgan e'tibordir. Shuning uchun, 1998-yildan buyon, "Oila" ilmiy-amaliy markazi, bundan tashqari, ko'plab tibbiy yordamlar tashkil etilgan. Tibbiy yordamlar qizlarning turmush qurmasidan avval boshlanib, onalarning homiladorlik vaqtida va hatto, bolalarning tug'ilib, voyaga yetguniga qadar bo'lgan vaqtda beriladi. Ushbu muhofazalar, nafaqat, o'zbek millati, balki, dini, irqi, kelib chiqishi, ijtimoiy holatidan qat'inazar barcha yurtimizda istiqomat qiluvchi millat va elat ona, bolalari uchun birdek amal qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zME. Birinchi jild. Toshkent, 2000-yil
2. www.wikipedia.uz